

SCRISOARE DESCHISĂ

PREȘEDINTELUI ales al ROMÂNIEI,

- DOMNULUI KLAUS IOHANNIS -

Domnule Președinte,

România, românii nu mai au răbdarea așteptărilor neîmplinite, nici a promisiunilor ori vorbăriei deșarte și neurmărite de fapte,

E nevoie de un parcurs clar asumat de modernizare europeană a României, de o certitudine a consolidării statutului de drept,

Iar justiția este și trebuie să fie un pilon esențial, de bază pentru aceste deziderate.

Am câteva motive să vă scriu, Domnule Președinte, nu numai ca și demnitar public – membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii și judecător –, ci și în calitate mea de cetățean al României ce are interesul ca justiția să fie independentă și eficientă:

- sunteți potrivit atribuțiilor constituționale (art. 133 paragraf 6 din Constituție) președintele C.S.M. la lucrările la care participați, ceea ce vă conferă o obligație constituțională de a vă implica direct, în limite constituționale bineînțelese, în a asigura și garanta independența justiției;
- de asemenea, aveți atributul și funcția constituțională de a media între puterile statului, precum și între stat și societate, dar și de a veghea la buna funcționare a autorităților publice;

- România are de realizat două obiective majore pentru a-și asuma fără complexe statutul de membru deplin al Uniunii Europene: îndeplinirea condiționalităților din Mecanismul de Cooperare și Verificare (MCV) și intrarea în spațiul Schengen. Aceste obiective majore nu pot fi realizate fără o justiție independentă, care să nu fie supusă presiunilor politice sau de altă natură, și eficientă.

Iată de ce vă propun câteva priorități fără de care dezideratele mai sus amintite, în opinia mea, nu pot fi îndeplinite:

1. Constatarea ca fiind caduc pactul de coabitare (numit "*Acordul de colaborare instituțională*"¹) încheiat de domnul Traian Băsescu, în calitate de președinte al României, și domnul Victor Ponta, prim ministru al României.

Domnule Președinte Klaus Iohannis, un astfel de pact este unul în afara Constituției României. Nu pot fi făcute înțelegeri politice pe seama funcționării justiției, în condițiile în care Constituția și legile organice sunt cele care jalonează activitatea și funcționarea justiției.

Nu în ultimul rând, vă rog să observați că acest pact nu include și justiția ca semnatar, prin reprezentanții săi – Consiliul Superior al Magistraturii, Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, și nici ca partener în realizarea obiectivelor asumate de cei doi politicieni, ceea ce întărește încă odată modul și consecințele neconstituționale ale clauzelor prevăzute de pact.

Vă rog ca în primele zile de preluare a mandatului să denunțați acest pact ca fiind unul ce contravine ordinii statului de drept și Constituției României.

¹http://www.presidency.ro/static/Acord_de_colaborare.pdf .

2. Este necesar, pentru o reală independență a justiției din România, ca orice troc politic privind numirile în funcțiile de conducere ale celor mai importante instituții judiciare să nu mai fie posibil.

De aceea, urgența asigurării acestei independențe și neamestecului politic este legată de modificarea Legii 303/2004 privind statutul judecătorului și procurorului, și anume scoaterea factorului politic – ministrul justiției și Președintele României – din ecuația numirii în funcții de conducere la Înalta Curte de Casație și Justiție, la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și Direcția Națională Anticorupție.

Vă solicit ca din perspectiva funcției de Președinte, în acord cu care trebuie să vegheați la buna funcționare a autorităților publice, să interveniți public și decisiv pentru a rupe acest lanț al implicării politicianului în numirea în funcții de conducere la cele mai importante structuri ale sistemului judiciar.

Așa, independența justiției ar primi o consistență în plus.

3. În ultimele zile asistăm la un rol constructiv, fără precedent, al Parlamentului, în a nu obstructiona justiția în a-și face datoria constituțională.

Au fost votate în perioada 18 – 19 noiembrie toate cererile de ridicare a imunității a unor parlamentari ce au fost înaintate de Procurorul General al României. E un lucru îmbucurător și dătător de speranță că puterile statului dau seama de separația necesară a funcțiilor pentru prezervarea statului de drept.

Însă, trebuie spus că și aici trebuie mers până la capăt, tocmai pentru a nu mai exista loc de interpretare:

- Există cereri ale Procurorului General de ridicare a imunității unor parlamentari respinse fără o justificare de către Parlament, și mă refer la domnii senatori și deputați, printre alții: Varujan Vosganian, Daniel Chițoiu, Laszo Borbely, Vlad Cosma, Ion Stan. Trebuie reluată procedura în cazul

acestor parlamentari, iar Plenul Parlamentului să dea liber justiției în a verifica acuzațiile aduse de procurori.

- De asemenea, este nevoie, până la modificarea Constituției României, de o nouă lege privind ridicarea imunității prin care să se prevadă în mod clar ridicarea barierelor nejustificate în îndeplinirea actului de justiție.

Domnule Președinte Klaus Iohannis, vă rog să solicitați public Parlamentului în sensul celor de mai sus, în continuarea demersului Dumneavoastră.

4. Să procedați, în calitate de Domnie Voastre de Președinte al Consiliului Suprem de Apărare a Țării, la verificarea respectării interdicției judecătorilor și procurorilor de a nu fi lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații, nominal, pentru fiecare judecător și procuror în parte.

De 9 ani de zile legiuitorul a interzis expres judecătorilor și procurorilor de a fi lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații (art. 7 alin. 1 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorului și procurorului, republicată). Din acest motiv, judecătorii și procurorii sunt obligați să completeze anual o declarație autentică, pe proprie răspundere, potrivit legii penale, din care să rezulte că nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.

Nerespectarea acestei interdicții conduce la o sancțiune pentru judecătorul sau procurorul care o nesocotește: eliberarea din funcția de magistrat (alin. 4 al art. 7 din Legea nr. 303/2004); practic, nu este doar o sancțiune pentru magistrat – eliberarea acestuia din funcție, ci și o garanție în vederea prezervării statului de drept, a independenței justiției.

Tot de 9 ani de zile, însă, instituția – respectiv, Consiliul Suprem de Apărare a Țării – care trebuia să verifice că această interdicție este respectată atât de judecători și procurori, cât și de serviciile de informații, nu și-a îndeplinit obligația legală și, până la urmă, constituțională de apărare a țării și siguranță

națională (art. 1 din Legea nr. 415/2002 de organizare și funcționare a C.S.A.T.), și anume, în mod concret, cea de verificare a realității declarațiilor pe care anual judecătorii sau procurorii le fac cu privire la faptul că nu sunt lucrători operativi, inclusiv acoperiți, informatori sau colaboratori ai serviciilor de informații.

Până la urmă, statul de drept se caracterizează prin funcțiile clar și evident conturate în delimitarea atribuțiilor specifice separației puterilor în stat, dar și prin respectarea obligațiilor constituționale și legale care dau consistență statului de drept. Iar evitarea excesului de putere, în ideea că fie și formal, o putere constituită în stat ar putea să-și creeze avantaje nepermise în raport cu celelalte puteri, trebuie să reprezinte o prioritate pentru C.S.A.T., dar și pentru Dumneavoastră ca și președinte al C.S.A.T.

5. În ultima perioadă au apărut tendințe evidente în a slăbi capacitatea instituțiilor statului de a proteja justiția de presiuni și compromitere a intereselor justiției. Acestea sunt chiar denumirile infracțiunilor prevăzute de art. 276 și 277 din Noul Cod penal.

Dacă, din nefericire, art. 276 din Noul Cod penal au fost votate de Parlament pentru a fi abrogate, deși textul de abrogare a fost reîntors la Parlament pentru reexaminare, Parlamentul și-a păstrat votul privind abrogarea acestui text, aliniatul 3 al art. 277 din noul Cod penal încă nu au trecut de camera decizională. Propunerea făcută, de a extinde sfera acestui din urmă text de lege la orice persoană, poate aduce grave atingeri nu numai unui drept la informare corect, dar și intereselor justiției.

De aceea, vă rog să priviți cu atenție și prioritate această evoluție, să interveniți public pentru a salva ce mai e de salvat și, în plus, să cereți Parlamentului să intervină legislativ pentru reîncriminarea textului prevăzut de art. 276 din Codul penal (după o consultare publică, evident).

În aceeași cheie, există hotărâri judecătorești în materie de integritate care nu sunt puse în aplicare. Chiar în situația în care unii parlamentari și-au dat

demisia, totuși, această problemă rămâne. Este nevoie de o incriminare specială în astfel de cazuri, Domnule Președinte, în ideea de a nu mai permite ca hotărâri judecătorești să nu poată fi puse în aplicare ca urmare a intervenției nelegale și neconstituționale a unor autorități publice. Și acest lucru este posibil prin modificarea codului penal, iar cu autoritatea Dumneavoastră puteți cere acest lucru public Parlamentului.

Și asta și în ideea că e una din problemele grave pe care le-a indicat chiar Comisia Europeană în rapoartele ultimilor ani²: atacurile agresive la adresa justiției, a unor judecători și procurori, și imposibilitatea, lipsa de instrumente de a proteja justiția de astfel de atacuri făcute cu rea-credință.

6. Cu privire la confiscarea specială și extinsă a bunurilor și sumelor de bani ale celor condamnați pentru infracțiuni, în special de corupție și de criminalitate organizată:

Chiar dacă s-au făcut pași importanți în noile coduri penal și procedură penală de reglementare a confiscării provizorii și definitive, prin hotărâre judecătorească, a bunurilor și sumelor de bani suport și rezultat al infracțiunilor, o mare problemă rămâne urmărirea propriu – zisă a acestor bunuri și sume de bani și, evident, rezultatul final: intrarea în vistieria statului a acestor bunuri și sume de bani confiscate.

Este nevoie de un efort legislativ, dar și administrativ coerent la nivelul tuturor autorităților publice pentru a găsi soluțiile legislative și practice de trecere în proprietatea statului a acestor bunuri și sume de bani.

De aceea, Domnule Președinte, vă solicit de a vă implica imediat, în exercitarea funcției de veghere la buna funcționare a autorităților statului, în găsirea acestor soluții. Nu vă ascund faptul că eu consider că e o problemă de siguranță națională, chiar o implicare a C.S.A.T.-ului nu ar fi o idee de respins (C.S.A.T. în trecut s-a preocupat, în aceeași măsură, și bine a făcut, în

² A se vedea http://ec.europa.eu/cvm/docs/com_2013_47_ro.pdf, în special paginile 4 – 7.

combaterea evaziunii fiscale, dar și a corupției – toate plăgi ale unei societăți românești aflate în reconstrucție).

În plus, România are de transpus în legislația națională Directiva nr. 42 din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană, așa încât această chestiune reprezintă o prioritate a statului roman.

7. Este necesară o finanțare corespunzătoare a justiției române. Cel puțin două motive sunt suficiente, cred eu, pentru a vă convinge că este nevoie de implicarea Domniei Voastre și aici:

- Au intrat în vigoare într-un răstimp scurt 4 noi coduri, cu instituții noi, cu o dinamică nouă. E nevoie de infrastructură necesară pentru desfășurarea activității, ca și de personal calificat;
- Activitățile de combatere a corupției, a criminalității organizate, ca și pregătirea profesională în aceste domenii necesită fonduri suplimentare. Vă asigur, și cifrele doar din confiscări demonstrează acest lucru, dar și consolidarea statului de drept, sunt beneficii incalculabile în raport cu minimul efort financiar pe care statul ar trebui să-l facă.

Vă asigur de cea mai înaltă considerație,

Cu speranța ca scrisoarea mea măcar o să fie citită

Al Dvs.,

Horatius Dumbravă,

Judecător, membru ales Consiliul Superior al Magistraturii